

UCHWAŁA NR
Rady Miejskiej w Stargardzie
z dnia 28 maja 2019 r.

-projekt-

**w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Stargardzie**

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) w związku z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 i 1629 oraz z 2019 r. poz. 60 i 730) uchwala się, co następuje:

§ 1. Skargę Pani Yelyzavety Tiapchenko zamieszkałej w Stargardzie na Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie dotyczącą przewlekłego postępowania w sprawie wniosku o świadczenie rodzicielskie, prowadzonego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie, uznaje się za bezzasadną.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Opinia Nr^{64/2019}
Do projektu nie zgłasza zastrzeżeń
pod względem prawnym i redakcyjnym

RADCA PRAWNY

Monika Kuśczęszyn-Skiba
Sz-654

UZASADNIENIE

W dniu 3 kwietnia 2019 roku do Rady Miejskiej w Stargardzie została przekazana zgodnie z właściwością przez Wojewodę Zachodniopomorskiego skarga Pani Yelyzavety Tiapchenko zamieszkałej w Stargardzie. Niniejszą skargę z dnia 11 marca 2019 roku Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie otrzymał zgodnie z właściwością z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie. Skarga dotyczy przewlekłego postępowania prowadzonego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie w sprawie wniosku obywatelki Ukrainy Yelyzavety Tiapchenko o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego na dziecko urodzone w dniu 5 października 2018 roku.

Skarżąca podnosi, że wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego złożony w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Stargardzie w dniu 15 października 2018 roku w ocenie przyjmującego był kompletny pod względem formalnym i merytorycznym; pracownik odmówił wydania zaświadczenia o złożeniu wniosku oraz, że skarżąca nie otrzymała z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie żadnego pisma zawiadamiającego o braku dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia złożonego wniosku. Ponadto skarżąca podnosi, iż w dniu 20 lutego 2019 roku została ustnie poinformowana przez Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie, że brak karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy” wydanej przez Wojewodę Zachodniopomorskiego uniemożliwia wydanie matce dziecka jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, tak zwanego becikowego. O to świadczenie skutecznie może wystąpić mąż skarżącej. Skarżąca podnosi również, że wniosek został podarty przez urzędnika. Skarżąca wskazała, że świadczenie rodzicielskie winna otrzymać od dnia złożenia wniosku, tym bardziej, że jest bez środków do życia.

Na posiedzeniu w dniu 14 maja 2019 roku członkowie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej zapoznali się z dokumentami w tej sprawie, dodatkowo posiłkując się wyjaśnieniami złożonymi na posiedzeniu Komisji przez Panią Danutę Bojarską Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie i przez Pana Andrzeja Sałapatę pełnomocnika skarżącej, zaś na wznowionym posiedzeniu Komisji w dniu 17 maja 2019 roku wyjaśnienia złożyła skarżąca Pani Yelyzaveta Tiapchenko w obecności pełnomocnika skarżącej. Skarżąca została poinformowana o rozpatrzeniu skargi przez merytoryczną Komisję oraz Radę Miejską w terminach wskazanych w piśmie ERM.0012.3.4.2019.3 z dnia 17 kwietnia 2019 roku.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej po wnikliwym przeanalizowaniu skargi jak i pisemnych i ustnych wyjaśnień złożonych na potrzeby posiedzenia uznała, że skarga jest bezzasadna.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej uznała, że przedmiotowa sprawa przybrała znamiona skargi w związku z niewłaściwą interpretacją przez pełnomocnika skarżącej bądź przez skarżącą przepisów prawa w zakresie wnioskowanego ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego.

Skarżąca złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego w dniu 15 października 2018 roku. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej nie przypominają sobie, aby skarżąca prosiła o wydanie zaświadczenia o złożeniu wniosku. Z przepisów prawa w tym zakresie nie wynika obowiązek potwierdzania złożonych wniosków, natomiast zwyczajowo przyjęte jest, że w przypadku takiego żądania pracownik kseruje pierwszą stronę wniosku, na którym widnieje pieczęć z datą przyjęcia wniosku oraz podpis osoby przyjmującej wniosek.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 z późn. zm.) pismem z dnia 25 października 2018 roku

wezвано skarżącą do dostarczenia brakujących dokumentów, to jest: karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy” w terminie nie dłuższym niż 30 dni, licząc od dnia otrzymania. Wobec niemożności doręczenia pisma skarżącej i braku osoby, która podjęłaby się oddać adresatowi pismo - dnia 5 listopada 2018 roku wezwanie zostało złożone w Urzędzie Miejskim przy ulicy Hetmana Stefana Czarnieckiego 17 w Stargardzie. Dnia 13 listopada 2018 roku wezwanie zostało powtórnie awizowane i ponownie wobec niemożności doręczenia pisma adresatowi w dniu 20 listopada 2018 roku wezwanie zostało zwrócone do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.) doręczenie uważa się za dokonane prawidłowo - doręczone zastępczo. Skarżąca nie skontaktowała się z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w wyznaczonym terminie i nie dostarczyła brakującego dokumentu. W związku z niezastosowaniem się do wezwania, wniosek zgodnie z art. 24a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych pozostawiony został bez rozpatrzenia.

Od października 2018 roku do lutego 2019 roku skarżąca nie wykazywała żadnego zainteresowania w sprawie złożonego wniosku.

W lutym 2019 roku skarżąca zgłosiła się do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ze swoim pełnomocnikiem w celu uzyskania informacji o wniosku złożonym w dniu 15 października 2019 roku. Umożliwiono wgląd w dokumentację oraz wyjaśniono, że pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia skutkuje koniecznością złożenia nowego wniosku wraz z wymaganymi załącznikami, to jest: kartą pobytu i decyzją o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt na terenie Rzeczypospolitej Polskiej lub inny dokument uprawniający cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uprawniającym do wykonywania pracy. Poinformowano również, że w przypadku wniosku o ustalenie i wypłatę jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, z uwagi na fakt, iż ojciec dziecka jest Polakiem, nie ma potrzeby kompletowania dokumentów wymaganych do ustalenia świadczenia rodzicielskiego, gdy wniosek złoży ojciec dziecka. Wniosek o ustalenie świadczenia rodzicielskiego musi być złożony przez matkę dziecka. W trakcie tej rozmowy ojciec dziecka będący mężem skarżącej był obecny na korytarzu. Mimo wyjaśnień wniosek nie został złożony. Pełnomocnik skarżącej agresywnie odezwał się zarówno do pracownika jak i do Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, stwierdzając, iż to nie pracownicy Ośrodka będą decydować, kto ten wniosek złoży. Podniesionym głosem mówił o braku wiedzy pracowników w zakresie realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Odnosząc się do stwierdzenia o niszczeniu dokumentów Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie jednoznacznie wskazała, że ani pracownik działu, ani kierownik nigdy nie zniszczyli żadnego wniosku klienta, który został złożony w Ośrodku. Nigdy też nie miała miejsca sytuacja, aby skarżąca w obecności pracowników działu płakała. Wręcz przeciwnie, skarżąca w kontaktach z pracownikami działu jak i sytuacjach zaistniałych w związku z tą sprawą była spokojna i opanowana. Pracownicy, którzy rozmawiali ze skarżącą odnosili wrażenie, że wiedza o konieczności dostarczenia brakujących dokumentów jest dostateczna. Ponadto należy zaznaczyć, że dwukrotnie podczas wizyty skarżącej wraz z pełnomocnikiem w Ośrodku, Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych informowała, że organ właściwy do rozpatrzenia złożonego wniosku realizuje przepisy prawa z zakresu świadczeń rodzinnych i brak jest możliwości stosowania dowolności w powszechnie obowiązującym prawie. W dniu 21 lutego 2019 roku skarżąca ponownie zwróciła się z prośbą o informację w sprawie złożonego w dniu 15 października 2018 roku wniosku jak i o wyjaśnienie, które pomoże skarżącej w uzyskaniu karty stałego pobytu. Odpowiedź udzielono 26 lutego 2019 roku, informując o przebiegu postępowania, w tym o niezastosowaniu się do wezwania i pozostawieniu wniosku z dnia 15 października 2018 roku bez rozpatrzenia.

Pismo zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych zawierało również informacje, komu przysługują te świadczenia. Korespondencję skarżącą podjęła 15 marca 2019 roku.

W dniu 14 marca 2019 roku skarżącą złożyła skargę do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Szczecinie na opieszałość i beczynność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie. Postanowieniem z dnia 27 marca 2019 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Szczecinie stwierdziło, iż w sprawie wniosku z dnia 15 października 2018 roku zachodzi beczynność poprzez niezakończanie w terminie określonym w art. 35 i 36 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, bez cech rażącego naruszenia prawa i zobowiązało do zakończenia sprawy w terminie 14 dni od daty otrzymania postanowienia poprzez wydanie decyzji administracyjnej.

Skarżącą w dniu 15 marca 2019 roku złożyła kolejny wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego. Do wniosku dołączono kserokopie dwóch stron z paszportu zawierającą: stronę z danymi osobowymi oraz stronę z pieczęcią o złożeniu w dniu 4 września 2018 roku do Wojewody Zachodniopomorskiego wniosku o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy. W dniu 18 marca 2019 roku skarżącą wycofa wniosek, informując, iż legalnie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, co potwierdzone zostało pieczęcią w paszporcie. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej decyzją z dnia 19 marca 2019 roku umorzył postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego.

W celu realizacji zaleceń Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Szczecinie określonych w postanowieniu z dnia 27 marca 2019 roku, działając na podstawie zarządzenia nr 306/2017 Prezydenta Miasta Stargard z dnia 2 sierpnia 2017 r. w sprawie upoważnienia pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, organ ponownie wezwał skarżącą do dostarczenia dokumentów wynikających z § 5 ust. 5 i 6 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych. Jednocześnie organ poinformował skarżącą, że dołączona kserokopia dwóch stron paszportu z pieczęcią o złożeniu do Wojewody Zachodniopomorskiego wniosku o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy, nie jest wystarczająca do rozpatrzenia wniosku. Ponadto wskazano, że bez dostarczenia dokumentu wymienionego w wezwaniu organ nie jest w stanie rozpatrzyć wniosku. W wezwaniu tym poinformowano również o art. 24a ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, iż w przypadku, gdy przyczyną niedostarczenia wymaganego dokumentu przez osobę składającą wniosek jest niewydanie dokumentu przez właściwą instytucję w ustawowo określonym, w odrębnych przepisach terminie oraz osoba może to udokumentować świadczenia przysługują poczynając od miesiąca, w którym wniosek został złożony. Wezwanie zostało odebrane w dniu 4 kwietnia 2019 roku.

Wnioskiem z dnia 29 marca 2019 roku o udostępnienie danych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wystąpił do Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w celu uzyskania informacji, czy skarżącej została wydana karta pobytu i decyzja o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uprawnia do wykonywania pracy oraz informacji, na jakim etapie jest rozpatrzenie wniosku. Pismem z dnia 8 kwietnia 2019 roku udzielono odpowiedzi na wniosek, informując, że skarżącą posiada zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ważne od 21 marca 2019 roku do 20 marca 2022 roku z dostępem do rynku pracy. Odnośnie karty pobytu Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki nie wypowiedział się.

Dnia 8 kwietnia 2019 roku skarżącą złożyła oświadczenie, że nie posiada karty tymczasowego pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, lecz dokument w postaci pieczęci

w paszporcie, który pozwala na legalny pobyt na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz na podjęcie pracy. Oświadczyła również, że posiada decyzję Wojewody Zachodniopomorskiego, która to udziela pobytu czasowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do dnia 20 marca 2022 roku. Kserokopia niniejszej decyzji została przekazana Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w dniu 23 kwietnia 2019 roku. W decyzji brak jest informacji o dostępie do rynku pracy.

Z uwagi na brak informacji i dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia sprawy organ nie był w stanie w orzeczonym przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Szczecinie terminie 14 dni wydać decyzji administracyjnej w sprawie wniosku złożonego przez skarżącą. W niniejszej sytuacji pismem z dnia 9 kwietnia 2019 roku wniesiono o zmianę terminu wydania tejże decyzji administracyjnej w przedmiotowej sprawie określonego w postanowieniu Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 27 marca 2019 roku. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Szczecinie nie odpowiedziało na wniosek w zakresie zmiany terminu wydania decyzji.

W związku z tym, że strona nie dostarczyła niezbędnych dokumentów wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego pozostał bez rozpatrzenia.

Mając na uwadze powyższe, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej stanęła na stanowisku, że przepisy dotyczące ustalenia prawa do przyznania świadczeń rodzinnych wynikają wprost z przepisów prawa i winny być bezwzględnie przestrzegane. Miejskie Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie działał zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Podkreślić należy, że wszelka korespondencja w toku postępowania była kierowana do wnioskodawczyni na adres podany we wniosku z dnia 15 października 2018 roku. Wezwanie do uzupełnienia niezbędnej dokumentacji, zawierające prawidłowe pouczenie, nie zostało odebrane w terminie, dlatego pracownicy ośrodka uznali pismo za skutecznie dostarczone, co było zgodne z art. 44 Kodeksu postępowania administracyjnego, a w konsekwencji złożony wniosek pozostawili bez rozpatrzenia, co było zgodne z art. 24a ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Działania pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie były podejmowane niezwłocznie i w ustawowym terminie. Niemożność merytorycznego rozpatrzenia sprawy w terminie wynikała z postawy skarżącej i niedostarczania w wyznaczonym terminie dokumentów wskazanych w wezwaniu. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia. Ponadto, na szczególną uwagę zasługuje wskazanie, że termin określony w art. 24a ust. 1 i ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych jest terminem materialnoprawnym, a więc nieprzywracalnym, dlatego też zasugerowano skarżącej złożenie nowego wniosku o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego. Wbrew stanowisku wnioskodawczyni, iż do wydania decyzji w przedmiocie ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego wystarczy decyzja Wojewody Zachodniopomorskiego udzielająca pobytu czasowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do dnia 20 marca 2022 roku, a także inny dokument w postaci pieczęci w paszporcie, który pozwala na legalny pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na podjęcie pracy, należy stwierdzić, że przedstawiona argumentacja skarżącej nie znajduje pokrycia w wykładni przepisów i w efekcie nie może odnieść skutku w postaci wydania przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej decyzji administracyjnej ustalającej prawa wnioskodawcy do wnioskowanego świadczenia.

Mając na uwadze przebieg całej sprawy, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej na posiedzeniu w dniach 14 i 17 maja 2019 roku po kompleksowym rozpatrzeniu skargi Pani Yelyzavety Tiapchenko na Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie dotyczącej przewlekłego postępowania w sprawie wniosku o świadczenie rodzicielskie, prowadzonego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie, uznała skargę za bezzasadną. Wyjaśniono i bardzo wnikliwie omówiono ze skarżącą, jakie dokumenty muszą być dołączone przez cudzoziemca do wniosku o ustalenie prawa do świadczenia

rodzicielskiego. Skarżąca stwierdziła, że posiada już kartę stałego pobytu od 5 kwietnia 2019 roku. We wnioskowanej sprawie sama, na posiedzeniu Komisji nie podejmie decyzji o złożeniu nowego wniosku, bowiem decyzje podejmowane są w gronie najbliższej rodziny. Przedłożone na posiedzeniu w dniu 14 maja 2019 roku przez pełnomocnika skarżącej pismo z dnia 7 maja 2019 roku Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Departament Polityki Rodzinnej w Warszawie dotyczące interpretacji przepisów odnoszących się do postępowań w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych nie ma wpływu na dotychczasowy ogląd sprawy. Należy podkreślić, że cudzoziemiec jak i obywatel Polski ubiegający się o świadczenia rodzinne powinien legitymować się dokumentami wymienionymi w przepisach prawa. Pani Ewa Sowa Zastępca Prezydenta Miasta Stargard stwierdziła, że jeśli istnieją jakiegokolwiek trudności z dotarciem do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, to zaproponowała, iż wniosek o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego może być podpisany w miejscu zamieszkania skarżącej. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zadeklarowała, tak jak do tej pory, pomoc i życzliwość we wnioskowanej sprawie.

W zakresie powyższych wyjaśnień Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miejskiej podkreśla, że Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie działała w tej sprawie w granicach wyznaczonych prawem.

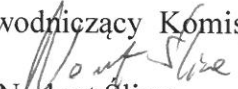
Mając na uwadze powyższe, Komisja wnosi o podjęcie przedmiotowej uchwały.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 239 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego w przypadku, gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowi skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadamiania skarżącego.

Wnioskodawca:

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji
Rady Miejskiej w Stargardzie

Przewodniczący Komisji

Norbert Śliwa